

ZARABIANIE

Na dobry początek...

Aby wprowadzić uczniów w tematykę różnych zawodów i ich cech, przeprowadźcie zabawę, w której każdy uczeń będzie mógł wcielić się w rolę osoby wykonującej określony fach. W tym celu przygotuj karteczki z nazwami rozmaitych zawodów.

Uczniowie będą losować jedną karteczkę, a następnie grupa będzie zadawać pytania zamknięte, aby odgadnąć, jaki zawód został wylosowany.

Zadawajcie pytania, które pomogą odkryć charakterystyki poszczególnych zawodów, takie jak wymagane umiejętności, miejsce pracy czy codzienne obowiązki.

Ta aktywność nie tylko rozwinie wiedzę uczniów o różnych profesjach, ale także pomoże im zrozumieć, jakie cechy i umiejętności są ważne w różnych rolach zawodowych.

? JAKI MAM ZAWÓD??

Do wykonania tej aktywności będziesz potrzebować karteczek z nazwami różnych zawodów (można je stworzyć z wykorzystaniem „burzy mózgów”, czyli poprzez zebranie wszystkich pomysłów dzieci, lub skorzystać z załączonej listy). Chętny uczeń losuje jedną z propozycji, a grupa zadaje pytania zamknięte (na które można odpowiedzieć „tak” lub „nie”), aby zgadnąć, jaki zawód został wylosowany.

PRZYKŁADOWE PYTANIA:

Czy w tej pracy rozmawiasz z wieloma ludźmi?

Czy w tej pracy trzeba robić coś rękami?

Czy musisz chodzić do szkoły, żeby móc pracować w tym zawodzie?

Czy pracujesz także w nocy lub w weekendy?

Czy używasz w tej pracy komputerów lub innych urządzeń?

Czy pracujesz głównie na zewnątrz, a nie w biurze?

Czy w tej pracy rozwiązujesz różne problemy?

→ Czy pracujesz z innymi osobami w grupie?

→ Czy musisz często jeździć do różnych miejsc?

→ Czy musisz dbać o bezpieczeństwo podczas pracy?

→ Czy twoja praca pomaga innym ludziom, na przykład dba o ich zdrowie?

→ Czy robisz coś, co potem inni ludzie mogą używać?

→ Czy w tej pracy musisz być bardzo pomysłowy?

→ Czy spotykasz wiele różnych osób w swojej pracy?

→ Czy uczysz się nowych rzeczy, żeby być lepszym w swojej pracy?

PROPONOWANA LISTA ZAWODÓW:

- taksówkarz / taksówkarka
- piekarz / piekarka
- architekt / architektka
- kucharz / kucharka
- listonosz / listonoszka
- weterynarz / weterynarka
- adwokat / adwokatką
- nauczyciel / nauczycielka
- lekarz / lekarka
- inżynier / inżynierka
- dziennikarz / dziennikarka
- fizjoterapeuta / fizjoterapeutka
- policjant / policjantka
- pielęgniarz / pielęgniarzka
- programista / programistka
- tłumacz / tłumaczka
- zegarmistrz / zegarmistrzyni
- muzyk / muzyczka
- ogrodnik / ogrodniczka
- cukiernik / cukierniczka
- psycholog / psycholożka
- projektant / projektantka
- ekonomista / ekonomistka
- architekt wnętrz / architektka wnętrz
- przewoźnik / przewoźniczka
- fotograf / fotografka
- konsultant / konsultantka
- reżyser / reżyserka
- operator / operatorka
- higienista / higienistka
- kierownik / kierowniczką
- animator / animatorka
- prawnik / prawniczka
- artysta / artystka

CZY WIESZ, ŻE...?

Na świecie istnieje **kilka tysięcy zawodów**. Dokładną ich liczbę trudno ustalić, ponieważ cały czas powstają nowe, a niektóre z nich znikają. Dlaczego tak się dzieje? Wiąże się to z postępowaniem technologicznym, zmianami społecznymi, gospodarczymi i rozwojem nowych branż. Wszystko to powoduje, że nie potrzebujemy już telegrafistów i operatorów central telefonicznych, ale chętnie skorzystamy z usług groomera, który przystrzyże za długą sierść naszego psa.

Kto pyta, nie błądzi

Dzieci codziennie stykają się z różnymi rodzajami prac. Jednak czym innym jest obserwacja z boku, a czym innym samemu być w tej roli. W tej aktywności uczniowie będą mieli okazję poznać różne zawody oraz nauczyć się zadawać precyzyjne pytania w celu uzyskania informacji. Aktywność ma na celu rozwijanie umiejętności zadawania pytań oraz lepsze zrozumienie różnych ról zawodowych.

Jak to jest być nauczycielem/nauczycielką, bibliotekarzem/bibliotekarką, sekretarzem/sekretarką, dyrektorem/dyrektorką, woźnym/woźną, pracownikiem/pracowniczką sklepu lub stołówki? Zaplanuj, z którymi pracownikami szkoły uczniowie będą przeprowadzać wywiady. Przygotuj listę pytań, które uczniowie będą zadawać. Możesz również zachęcić uczniów do dodania własnych pytań, które chcieliby zadać.

Propozycje pytań:

Na czym polega Pani/Pana praca?

Co jest w niej najfajniejsze?

Co jest w niej najtrudniejsze?

Dlaczego został(a) Pan/Pani ... ?

Dzięki tej aktywności uczniowie zyskują lepsze zrozumienie różnorodności zawodów, które są obecne w ich codziennym otoczeniu, a także uczą się, jak przeprowadzać wywiady i formułować pytania.

Bądź uważny

JAKIE ZAWODY WYKONUJĄ LUDZIE WOKÓŁ NAS?

Poproś uczniów o wymienienie zawodów, które wykonują osoby z ich otoczenia. Zapiszcie je na tablicy i policzcie. Jeśli jakiś zawód się powtarza, otoczcie go okręgiem.

W ten sposób zobaczycie, na jaką pracę jest największe zapotrzebowanie. To pierwszy krok do budowania świadomości o lokalnym rynku pracy.

Dobrym pomysłem będzie zorganizowanie wycieczki klasowej do wybranego przedsiębiorstwa z najbliższego otoczenia. Taka wycieczka może być nie tylko ciekawym doświadczeniem, ale także inspirującym momentem w rozwoju dzieci.

CHCĘ WIEDZIEĆ WIĘCEJ

Wokół zawodów krąży wiele stereotypów, które mogą wpływać na postrzeganie różnych ścieżek kariery przez młodych ludzi.

Aby uczniowie mogli dokonywać świadomych wyborów zawodowych opartych na swoich pasjach, umiejętnościach i zainteresowaniach, ważne jest, aby zrozumieli, które z popularnych przekonań są nieprawdziwe.

Zorganizuj quiz, który pomoże uczniom rozpoznać i zrozumieć szkodliwe **stereotypy** dotyczące różnych zawodów. W trakcie quizu omówcie każde stwierdzenie, a następnie razem zdecydujcie, czy jest ono prawdziwe, czy fałszywe. To doskonała okazja, aby zachęcić uczniów do odkrywania różnorodnych możliwości zawodowych i zrozumienia, że każda praca ma swoją wartość.

PRZYKŁADY STEREOTYPÓW DO QUIZU

Informatyka i programowanie to praca dla samotników i geeków.

NIEPRAWDA

Tylko osoby z bardzo wysokimi ocenami mogą zostać naukowcami.

NIEPRAWDA

Naukowcy potrzebują przede wszystkim pasji do odkrywania nowych rzeczy, zdolności analitycznych i kreatywnego myślenia. Dobre oceny są ważne, ale nie są jedynym czynnikiem decydującym o sukcesie w nauce.

PRAWDA

Zawody artystyczne nie są przydatne ani potrzebne.

NIEPRAWDA

Zawody artystyczne, takie jak aktorstwo, muzyka czy pisanie, mają istotny wpływ na kulturę i społeczeństwo. Twórcy mogą również odnosić sukcesy zawodowe i finansowe.

PRAWDA

Programowanie i praca w technologii wymagają zdolności komunikacyjnych, pracy zespołowej i rozwiązywania problemów. W tej dziedzinie pracują różnorodni ludzie o różnych zainteresowaniach i umiejętnościach.

PRAWDA

Praca fizyczna jest mniej prestiżowa niż praca biurowa.

NIEPRAWDA

Praca fizyczna wymaga często specjalistycznych umiejętności i jest niezwykle istotna w wielu branżach, takich jak budownictwo, transport czy produkcja. Zawody te mogą być dobrze płatne i satysfakcjonujące zawodowo.

PRAWDA

NIEPRAWDA

Pielęgniarka to zawód dla kobiet, a lekarz to zawód dla mężczyzn.

Zarówno kobiety, jak i mężczyźni mogą być zarówno pielęgniarkami, jak i lekarzami. Obie te profesje wymagają wiedzy, empatii i umiejętności medycznych.

PRAWDA

SPRAWDŹ TO ✎

W tym ćwiczeniu dzieci zostaną na kilka godzin stażystami pracowników szkoły.

Dzięki temu doświadczeniu będą miały okazję zobaczyć, jak wygląda codzienna praca w różnych rolach oraz zrozumieć, jak ważny jest wkład każdego pracownika w funkcjonowanie szkoły. Takie doświadczenie wzbogaci ich wiedzę o świecie zawodów i pokaże, że każdy pracownik ma swoją unikalną rolę, która przyczynia się do sprawnego działania całej społeczności szkolnej.

Przygotowanie do stażu:

Podziel uczniów na grupy i przypisz każdej grupie konkretne zadania, które będą mieli do wykonania. Upewnij się, że każde zadanie jest jasno opisane i zrozumiane przez uczniów. Możesz przygotować krótkie instrukcje lub przewodnik, który pomoże uczniom w realizacji ich obowiązków.

LISTA ZADAŃ:

OBOWIĄZKI NAUCZYCIELSKIE:

Sprawdzenie kartkówki, przygotowanie materiałów na lekcję.
Organizacja czasu wolnego i animacja: praca na świetlicy, wymyślanie gier i zabaw dla dzieci.

OBOWIĄZKI PORZĄDKOWE:

Wpuszczanie wraz z woźnym/woźną dzieci rano, legitymowanie gości.

PRACA W STOŁÓWCE LUB SKLEPIKU SZKOLNYM:

Sprzątanie szkoły, podawanie towaru lub posiłków, sprzątanie po posiłkach.

OBOWIĄZKI BIUROWE:

Pomoc w pracach biurowych.

WIEM, POTRAFIĘ, DZIAŁAM

Dowiedzieliście się dzisiaj wielu ciekawych rzeczy!
Podsumujcie waszą wiedzę i sprawdźcie, jak dobrze ją
opanowaliście!

- Wiem, że na świecie jest bardzo dużo zawodów. Ich znikanie i powstawanie nowych zależy od zmieniającego się świata.
- Umiem wczuć się w rolę pracownic i pracowników szkoły. Wiem na czym polega ich praca, dzięki czemu rozumiem jak ważną pełnią rolę.
- Jestem gotowy do poznawania różnych ścieżek zawodowych i rozwijania umiejętności potrzebnych do wyboru odpowiedniej kariery w przyszłości.
- Moje doświadczenia i zdobyta wiedza pomagają mi podejmować bardziej świadome decyzje dotyczące przyszłej kariery zawodowej, bazującej na moich pasjach, zdolnościach i wartościach.
- Zrozumienie różnorodnych zawodów i ich wymagań pomaga mi również w moim osobistym rozwoju, budując empatię, zrozumienie i szacunek dla różnorodności zawodowej i wkładu każdego pracownika w społeczność.

